

2. Tekrar Testi

1. Toplumsal kişilikleri ile biyolojik kişilikleri arasındaki çatışmaların kurbanı olan üç genç kızın öyküsünün anlatıldığı “Yalnızız” romanı manevi değerlerin zaafa uğraması sonucu insanın içine sürükleneceği açmazların maddeci görüşlerle çözümlenemeyeceği gerçeğini kabule yanaşmayanların sonunda yalnızlığa düşüp hüsrana uğrayacağı tezi çerçevesinde kurulmuştur. Roman kahramanı Samim’in “Simeranya” adını verdiği ütopyik dünyaya ait tasarısının büyük ölçüde işlendiği Yalnızız, esas itibarıyla düşünsel yanı ağır basan bir romandır. Yazar romanını bir düşünce üzerine kurmuş, figürlerini de o düşüncenin temsilcileri olarak tanıtmıştır. Söz konusu düşünce ise düalizmden başka bir şey değildir.

Bu parçadan yola çıkılarak sözü edilen romanda edebiyatın hangi bilimden yararlandığı söylenebilir?

- A) Tarih B) Sosyoloji C) Felsefe D) Fizik E) Psikoloji

2. Abdülhak Hamit’in, aslında çorak bir ortam oluşturan çağdaşlarından daha bireysel olduğu, orta malı öğelerle yetinmediği ve daha derin verilere kapısını açmış olduğu kesindir. Ancak şair, açık seçik olmayan çok karışık bir dünyanın bombardımanı altındaymış hissini verir.

Altı çizili sözle şairin hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Toplumsal yönünün zayıf olduğu
B) Basmakalıp öğelere yer vermediği
C) Çağdaşlarından etkilendiği
D) Yüzeysel bilgiye yer vermediği
E) Şiirlerini verimsiz ortamda yazdığı

3. Küçüklüğümde hayal dünyasında çok yaşayan bir çocuktum. Karakterimde anlamsız denilebilecek kadar ileri giden bir çekingenlik vardı ki çok defa etrafım tarafından yanlış anlaşılma ve aptal yerine konma neden olurdu. Hiçbir şey beni, hakkımdaki bir kanaati düzeltmek ihtiyacı kadar korkutmazdı. Sınıfta arkadaşlarımdan yaptığım kabahatler üzerime atıldığında ben kendimi bir kelime ile olsun müdafaa etmeye cesaret edemez, eve döndüğüm zaman bir kenara saklanıp ağlardım.

Bu edebî metnin içerik ve dil özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki sosyal bilimlerin hangisinden yararlandığı söylenebilir?

- A) Sosyoloji B) Mantık C) Felsefe D) Tarih E) Psikoloji

2. Tekrar Testi

4. Yardımcı eylemle yapılan birleşik fiillerde ünlü düşmesi veya ünsüz türemesi varsa sözcük bitişik yazılır, bu ses olayları yoksa ayrı yazılır.

Aşağıdakilerin hangisinde bu kurala uymamaktan kaynaklanan bir yazım yanlışlığı vardır?

- A) Girmem, girmedim mangalara
Yer etmedi adalet duygusu içimde benim.
- B) Hayat, acıya değmez.
Sen mutlu et kendini.
- C) Terketmedi sevdan beni
Aç kaldım, susuz kaldım.
- D) Hissetmedin yüreğimi
Dokunmadı hiç sözün sözüme.
- E) Kimseyi memnun etmedi oysa
Apansız bırakıp gidişin.
5. Edebiyat, sanat yanıyla ortaya çıkarken şu unutulmamalıdır: Sanatçı hiçbir zaman bilime, bilimselliğe; özellikle toplum-bilime ve psikolojiye ters düşmemelidir. Düşlemsel, kurgu bilimsel ya da fantastik yanı ağır basan yapıtlarda bile yazar, okuyucu karşısındaki inandırıcılığını yitirmemelidir.

Bu parçadaki altı çizili deyimın cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Genelleme yapmak B) Doğru kelimeleri seçmek C) Güncelliği yakalamak
D) Aykırı durumda olmak E) Benzer anlamlar taşımak
6. - - - - Ben bunu birçok örnekle açıklayabilirim: Uygurlar, yaşadıkları bölgeden göç etmek zorunda kaldılar. Ozanlar, bunun destanını söyledi. IV. Murat'ın Bağdat Seferi'nde bir kahraman çıktı ortaya; Kayıkçı Kul Mustafa onu dizelere döktü. Osmanlı Devleti, geri kalmışlığın çaresini Batı'da ararken o dönemin sanatçıları, yüzünü Avrupa'ya çeviren Tanzimat edebiyatını kurdular. Geçen yüzyılda, yurdumuzun işgalden kurtulma çabasını anlatan sayısız roman yazıldı.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki cümlelerden hangisi getirilebilir?

- A) Din değişikliği edebiyat üzerinde etkili olmuştur.
B) Tarihî olaylar edebî eserlere ilham kaynağı olmuştur.
C) Kültürel değişiklikler edebî eserlere yansımıştır.
D) Sanatçıların yetiştiği ortamın edebî eserlerde izlerini görmek mümkündür.
E) Devlet adamları edebiyatçıları üzerinde büyük bir etkiye sahiptir.

2. Tekrar Testi

7. Giden evraka hangi memur bakıyor?

“Bakmak” sözcüğü aşağıdakilerden hangisinde bu cümledeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Odaya baktı ama anahtarı bulamadı.
- B) Buyurun, önce istediğiniz gibi bakın.
- C) Yatağın karşısında sokağa bakan pencereler.
- D) Sen gezmene bak, başka şey düşünme.
- E) Günde sadece beş hastaya bakabiliyor.

8. Adıyaman ağzında çok sayıda atasözü ve deyim yaşamaktadır. Gelenek ve göreneklerin yoğun olarak

I

görüldüğü Adıyaman’da, insanlar günlük konuşmalarda birbirlerine doğrudan doğruya seslenmek veya kırıcı

II

sözler söylemek yerine; ince, imalı, üstü kapalı anlatım yollarını tercih etmektedirler. Örneğin, ustalar

III

çıraklarını eğitirken, babalar evlatlarına öğüt verirken, kaynanalar gelinlerini eleştirirken çoğunlukla

IV

atasözlerinden yararlanmakta; daha çok bu yolla iletişim kurmaktadırlar.

V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi terim anlamıyla kullanılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

9. I. “Ey bee!” diye bağırdım, koşmaya başladım.
II. Burada bu saatte ne yapıyorsun?
III. Birinci Dünya Savaşının patlak vermesinden az önce, aile seyahate çıkmıştı.
IV. Leylekler gelmeyin; serçeler uçmayın; çiçekler açmayın.
V. Nisanın mehtaplı bir gecesi Adalar Denizi’nin lacivert suları üzerinde ilerliyorduk.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde noktalama yanlışı vardır?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) III.
- D) III ve IV.
- E) IV ve V.

2. Tekrar Testi

10. Üsküdar iskelesinde vapuru dolduran birçok tazenin, kucaklarında çocukla gelen emzikli annelerin yüzlerine dikkatle bakarak saadetlerine imrendi. Keşke şimdiye kadar bir çocuğu olsaydı... Bir çocuk ne büyük teselli! Bir çocuk onu bu felâketinde ne iyi avutabilir, bir çocuk, belki babasını da aileye daha iyi bağlar, böyle düzensizliklere engel olur, hiçbir geçimsizliğe meydan bırakmazdı. Hakikaten ne iyi şey, ne saadet, bir çocuk anası olmak.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Edebiyat psikoloji biliminden yararlanır.
B) Edebiyatın temel konusu insandır.
C) Edebî eserlerde gerçeklik kurmaca içinde anlatılır.
D) Edebî eserlerde toplumsal konular ele alınır.
E) Edebiyatın amacı insan davranışlarının nedenlerini bulmaktır.
11. Küçük burjuva çevrelerindeki yozlaşmış aile ilişkilerini en ince ayrıntılarına kadar irdeleyen “Dönüşüm”, aynı zamanda toplumun dayattığı, işlevini çoktan yitirmiş kalıplara bilinç düzeyinde başkaldıran bireyin tragedyasını çarpıcı bir biçimde dile getirir. “Gregor Samsa’nın bir sabah kendini yatağında bir böcek olarak bulması, salt bir değişim değil fakat ‘başkalaşım’dır. O, insanlığını koruyarak bazı değişiklikler geçirmemiştir; artık farklı bir canlı türü olmuştur.” Bu açıklama, Kafka’nın eserini tanımlarken kullandığı ifadeyle de örtüşür: “Herkes, beraberinde taşıdığı bir parmaklığın ardında yaşıyor. Şimdi hayvanlarla ilgili bunca şey yazılmasının nedeni de bu. Özgür ve doğal bir yaşama duyulan özlemin ifadesi. Oysa insanlar için doğal yaşam, insanca yaşamdır. Ama bunu anlamıyorlar. Anlamak istemiyorlar. İnsan gibi yaşamak çok güç, o nedenle hiç olmazsa kurgusal düzeyde bundan kurtulma isteği var... Hayvana geri dönülüyor. Böylesi, insanca yaşamaktan çok daha kolay.”

Bu parçadan hareketle,

- I. Edebiyatın felsefe bilimiyle ilişkili olduğu
II. Edebiyatın bireyin iç dünyasına ışık tuttuğu
III. Edebiyatın toplum sorunlarına çözüm ürettiği
IV. Edebiyatın düşünce akımlarını yönlendirdiği

sonuçlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) II, III ve IV.

12. Askeri alanlarda büyük bir değişim içine giren Osmanlı Devleti, kaybettiği torakları geri almak istiyordu.

I

II

Sadrazam Alemdar Paşa önderliğinde bütün vezirler orduyla daha özel bir şekilde ilgileniyor, yabancı elçi ve

III

temsilcilerin bu çalışmaları fark etmemesi için gayret de gösteriyorlardı. Böylelikle 19. yüzyılın ilk yarısında

IV

V

devletin kendini geliştirmesi ve ordunun döneme uygun kabiliyetlere sahip olması amaçlanıyordu.

Yukarıdaki paragrafta numaralanmış sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Tekrar Testi

13. Köşede rahat bir koltuk gibi

Her zaman beni bekleyen

İçime gömülüp

Işıklı bir günün orta yerinde uyumak!

Bu metinle aşağıdakilerden hangisi dilin tarihî süreç içerisindeki değişimini örneklemek amacıyla kıyaslanabilir?

- A) Dün yine Belören'in tepelerine çıktım ve bizim çobanı aradım. O tepe senin, bu tepe benim dedim fakat bir türlü koyun sürüsünü göremedim. Sıcağın tesiri ile bir meşenin gölgesinde oturup serinlemeye çalıştım. Uzunca bir süre oturduktan sonra aşağılardan çan sesi gelmeye başladı ve ben sevindim.
- B) İki üç saat önce mektup diye sana bir tomar gönderdim. Şimdi canım sıkın sana birkaç söz çiziktiriyorum. Malum a generale gittik, iş oldu gibi yani John'un buraya gelmesi, yalnız bundan evvel birkaç kere oldu bitti gibi gözükte, yirmi dört saat sonra, durum alabora oldu. Onun için memnun olamıyorum. İnşallah yanılmışım. Şimdi matbaadayım.
- C) İstanbulludur. Evsâfın işitdüğümüz şu'arâdandır. Bârgâh-ı mu'allânun kunbaracı bölüğünden imiş. Hadd-ı zâtında ağı kara okumamış 'âmîdür amma âteş-bâzlık san'atinde hemân bir çakım kav ve bir pâre yanar od imiş.
- D) Sıkıntı zamanlarımda da, inanmayacaksınız, maviye ve mora çelme takarım. Çünkü beni ancak onlar oyalar, onlar durgunlaştırır. Gök rengine göz kırpan tırşeye de hayır demem. Samur kaşlı resimleri de gündemden hiç indirmem. Bunlar ince tüylü, çok yumuşak anılardır.
- E) — Daha ölmedik Ali emmi, çocuklar ıhlamur kaynatacaklar, dedi. Hani istersen cin mısırı da patlatırız.
Ali emmi:
— Bizim ev değil ki bulunmasın, dedi ve birdenbire ciddileşiverdi, biz essahtan kocamışız, lafın ucunu koyverdik gitti.

14. Büyük dil bilimci Şemseddin Sami'nin Kâmus-ı Türkî'si hiç şüphesiz kendinden önceki sözlüklere göre Türk sözlükçülüğünde yeni bir çığır açmış ve Türk sözlük geleneğine getirdiği çağdaş sözlükçülük ilkeleriyle kendinden sonraki Türkiye Türkçesi sözlüklerine temel olmuştur. Esad Efendi'ye ait Lehçetü'l Lügat'ın yalnız Türkçe sözcükleri kapsayıp bunların Arapça ve Farsça karşılıklarını vermesi; Ahmet Vefik Paşa'nın Lehçe-i Osmanî'sinin Türkçe sözcükleri ayrı, Arapça - Farsça sözcükleri ayrı vermesi; Muallim Naci'nin Lügat-i Naci'sinin ve Mehmet Salahi'nin Kâmûs-ı Osmanî'sinin yalnız Arapça ve Farsça sözcükleri kapsaması Türkçe söz varlığı bakımından yeterli ve elverişli değildi. Türkçenin bütün sözcüklerini içine alan bir sözlük yazmayı ilk olarak Şemseddin Sami başarmıştır. Timurtaş'ın verdiği bilgilere göre 1899'da ortaya konup 1901'de tamamlanan bu eserde Redhause sözlüğü ile Lehçe-i Osmanî'den yararlanılmıştır. Şemseddin Sami sadece sözlüğüne aldığı Osmanlı Türkçesinde kullanılan bütün söz varlığı ile değil uyguladığı yöntemle de sözlükçülük tarihimize bir ilktir.

Bu parçada Kâmus-ı Türkî ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kâmus-ı Türkî'nin günümüz sözlüklerine örnek teşkil ettiğine
- B) Eserin o zamana kadar yazılmış Türkçe sözlüklerden daha kapsamlı olduğuna
- C) Türkçede yer etmiş olan Arapça ve Farsça kelimelere de yer verdiğine
- D) Osmanlı Türkçesinde kullanılan sözcüklere yer verdiğine
- E) Dünyadaki büyük sözlükler örnek alınarak hazırlandığına

2. Tekrar Testi

- 15.
- Herhâlde telefon rehberini a'dan z'ye ezberlememi beklemiyorsun!
 - 17.30'da hareket edecek olan Ankara - İstanbul hızlı treni arıza yaptı.
 - Mustafa Kemal Paşa'ya hayranlığı her geçen gün artıyordu.
 - Başarılı oyuncu TRT'den gelecek dizi tekliflerine açık olduğunu söyledi.

Bu cümlelerde kesme işaretinin (') aşağıdaki işlevlerinden hangisinin örneği yoktur?

- A) Kısaltmalara getirilen ekleri ayırmak için kullanılır.
B) Kişi adlarına getirilen iyelik, durum ve bildirme eklerini ayırmak için kullanılır.
C) Bir ek veya harften sonra gelen ekleri ayırmak için kullanılır.
D) Kişi adlarından sonra getirilen unvanlara gelen ekleri ayırmak için kullanılır.
E) Sayılara getirilen ekleri ayırmak için kullanılır.

16. Elif, ilk örneklerden günümüze Türkçenin önemli sözlüklerini anlatmak için bir sunum hazırlıyor. Sunumun ilk slaytı aşağıdaki gibidir:

- Vankulu Lügati
- Divanı Hikmet
- Lehçe-i Osmânî
- Derleme Sözlüğü
- Tarama Sözlüğü

Buna göre Elif, hangi eseri slayttan çıkarmalıdır?

- A) Vankulu Lügati B) Tarama Sözlüğü C) Lehçe-i Osmanî
D) Derleme Sözlüğü E) Divanı Hikmet

17. Bu kadar da olmaz artık! Göz var izan var. İzansız insanla bir arada olmak çok zor.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu parçada altı çizili sözcükle aynı anlama gelen bir sözcük kullanılmıştır?

- A) Herkes ölçüyü tutturamıyor. Oysaki ölçüyü tutturmak pek çok sorunu engeller.
B) Düzeni sağlamak için ne yapılması gerekiyorsa onu yapacaktık hepimiz.
C) Biliyoruz ki kardeşler arasında dengeyi kurmak anne ve babalara önemli sorumluluk yükler.
D) Bu konuyu izah edebilecek kavrama gücüne ve anlayışa sahip olduğunu söylerler.
E) Hisler insanı yanıltmaz, insana yol göstermede duyguların büyük yardımı olur.

2. Tekrar Testi

18. "Fraulein," diye başlayan Breuer, hafifçe öksürerek kendini konuşmaya zorladı: "Erkek kardeşinizin sözünü ettiği vaka tamamen deneysel bir teknik kullanılan tek vakadır. Anna O. histerikti ve hareketlerini engelleyen bazı semptomlar taşıyordu; herhâlde kardeşiniz size sözünü etmiştir. Benim yaklaşımım, unutulmuş fiziksel travmadan kaynaklanan her bir semptomu hipnoz yardımıyla teker teker gidermekten ibaretti. Özel kaynak bulununca semptomlar da ortadan kalktı." "Doktor Breuer, diyelim ki ümitsizlik de bir semptom; ona da aynı biçimde yaklaşamaz mıydınız?" "Ümitsizlik tıbbi bir semptom değildir Fraulein; belirsizdir, kesin değildir."

Bu parça içerik olarak aşağıdaki bilim dalı tanımlarından hangisiyle eşleştirilebilir?

- A) Ruh ve sinir hastalıklarıyla, kişide görülen önemli uyumsuzlukları önleme, teşhis ve tedavi etmeyle uğraşan uzmanlık dalıdır.
- B) İnsan toplumlarının oluşum, işleyiş ve gelişim yasalarını inceleyen, toplumla ilgili olayları bu yasalar ışığında ele alan bilim dalıdır.
- C) İnsanın kökenini, evrimini, biyolojik özelliklerini, toplumsal ve kültürel yönlerini inceleyen bilim dalıdır.
- D) İnsanların etnik gruplara ayrılışını, bu grupların kökenini, oluşumunu, yeryüzüne yayılışını inceleyen bilim dalıdır.
- E) Olayları zaman ve yer göstererek anlatan, bu olaylar arasındaki ilişkileri, daha önceki ve sonraki olaylarla bağlantılarını araştıran bilim dalıdır.
19. I. Bu kentin insanları, yağmura tutulma korkusu nedir bilmez, havanın açmasını beklemezlerdi ya içlerinden yalnız bir tanesi onlara benzemezdi. II. Pencereden gökyüzüne bakan bu adamın kimi kimsesi yoktu. III. Kentin iç kesimindeki koca koca yapılardan birindeydi iş yeri; oraya gider gelir, evine kimseyi çağırılmazdı. IV. Kendi de eşinin dostunun evine pek gitmezdi, üst üste çağırılmadıkça. V. Kimseye kötülüğü dokunmamıştı, kimseyi kırmamıştı şimdiye dek.

Bu paragrafta numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede deyim kullanılmıştır.
- B) II. cümlede somut anlamlı sözcük yoktur.
- C) III. cümlede eş sesli sözcük kullanılmıştır.
- D) IV. cümlede "çağrılmak" sözcüğü gerçek anlamda kullanılmıştır.
- E) V. cümlede birden fazla sözcük gerçek anlamının dışında kullanılmıştır.
20. Bir millet hangi medeniyet zümresine mensupsa, onun bütün İlmî kavramlarını, felsefi görüşlerini, edebî hayallerini ve lirik duygularını ifade edecek hususi kelimelere sahip olması da lazımdır. Türkler, şimdi Avrupa medeniyetine kesin bir surette girmeye azmettiklerinden bütün Avrupai kavramları ve manaları ifade edecek yeni kelimelere muhtaçtırlar. Bu kelimelerin lisanımızda vücuda gelmesi için ne yapmalı? Bunun için en verimli çare, Avrupa dillerinde yazılmış bütün edebî şaheserleri, ilmî ve felsefi monografilerin yeni Türkçeye birinci derecedeki üslupçular vasıtasıyla, büyük bir özen ile tercüme edilmesidir.

Bu parçada dilin değişimini etkileyen unsurlardan hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) Siyasi ortamdaki gelişmeler
- B) Kültürel değişim
- C) Toplumsal hayattaki değişiklikler
- D) Sanatçıların dil anlayışındaki farklılıklar
- E) Coğrafya değişikliği

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

3. Tekrar Testi

1. (I) Onların bölgesinde kışlar sert geçer, bütün otlakları kar örterdi. (II) Malinka Dağı'nın güney etekleri ise açıklıktı. (III) O yakada Goriçka, Sarıgöl kar tutmazdı. (IV) Her yıl ekim başında oralarda kiraladıkları kışlık otlaklara inerdi sürüleri. (V) Nisan ayında uzun bir kışın ardından Bogradiç'e dönerdi.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede deyim aktarması vardır.
B) II. cümlede yan anlamda kullanılan sözcük vardır.
C) III. cümlede deyim yer verilmiştir.
D) IV. cümlede birden fazla gerçek anlamlı sözcük vardır.
E) V. cümlede mecaz anlamlı sözcükler vardır.
2. Serin karanlıkta uzun zaman nefesimi tuttum, bekledim. Sessizlik vardı, derin koyu bir sessizlik. Yalnız arada iki üç yağmur damlası düşüyordu, o kadar. Saçaklardan birinin altında, dizlerim karnıma çekili, pardösüme gömülmüş duruyordum. Raylar sakin, çelik şeritlerini uzatmış, yağmurdan cilalı pırıl pırıldılar. Işıklar elektrik direklerinin ucunda titrek kıvıltılarla uzaklara kadar gidiyorlar. Ara sıra bir düdük sesi ve alaca bir buhar görünüp kayboluyor. Uzaklardan gelen bir koku -belki de leylak- ıslak ıslak yayılıyor. Tren istasyona gelmiştir. Yolcular, uykulu gözleriyle inerler. Hava sakin ve serindir. Bavullarıyla, çantalarıyla giderler. Yalnız oldu mu bir otel odası düşünürler. Kış günleri trenler sıcak olur, çekilmez. Baharda serinleşir, tenhalaşır.

Bir öyküden alınan bu metinde,

- I. Çevre betimlemesi
II. Anlatma yöntemi
III. Gösterme yöntemi
IV. Farklı duylara hitap eden ayrıntılar
V. Ben merkezli anlatıcı

unsurlarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. TORTU

Sadece kemanını vermedim. Yıllar sonra yeğenine armağan ettim. O da öğrenememiş doğru dürüst, evlerinin bir duvarına asmış.

Ben zaten hiç beceremedim, hiçbir şey, iç yangını anılar yaratmaktan başka.

Bu hikâyenin teması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yoksulluk B) Ayrılık C) Hüzün D) Hastalık E) Küskünlük

3. Tekrar Testi

4. Kaportacı:

“Boşuna çaba.” dedi. “Boya, boya. Hepsi süsü için!”

İlkin şaşırıldı. Onun kasa yapımındaki yorgunluğunu şuradaki serin sularla giderdiğini, içini dışını ovup yıkadığını sanmıştı. Derken ürktü. Yüzüne bakmadı onun. Direndi. Karanfillerden birini kulak ardından çekip resimli tahtanın üst başına konurdu. Birini de henüz tomurcukta olanı, gönlünden çıkardı, alt yana konurdu. Beriki kıs kıs gülüyordu. O, başını hiç kaldırmıyordu. Coşkusu yırtılır diye ürküyordu. “El değmiş coşkuya yama vurulmaz!” dedesinin sözüydü.

Kaportacı, bir başka gelişinde:

“İş mi bu senin yaptığın?” dedi.

“Kötü mü boyuyorum? Kuğular çirkin mi? Kuşlar ölü mü?”

Yine başını kaldırmamıştı.

Adalet Ağaoglu'nun bir öyküsünden alınan bu parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Diyaloglarla karakterlerin kişilik özellikleri yansıtılmıştır.
- B) İlahi (tanrısal) bakış açısı kullanılmıştır.
- C) Ruh tahliline başvurulmuştur.
- D) Belirgin bir zaman dilimi işlenmiştir.
- E) Çatışma içeren bir bölümdür.

5. Bir şey sorabilir miyim?

Zaman zaman sizin de içinizde hafiflemek, düşselliğin perdahından geçmek (fakat yine de çok ağırdan alarak geçmek), sonra yavaşça ve süzülerek dünyamıza sil baştan inmek isteği hiç uyanır mı?

Çarçabuk tarafından çekip bir yerlere gitmek (Ey kalbim yine mi, yine mi?), bir şeyleri yakıp yıkmak, uzun bir ilişkiyi birdenbire bitirivermek ister ve bunlardan birini olsun yapamazsanız bile çevrenizden ve her türlü bitişik nizam yakınlıklarınızdan bir anlığına kurtulmayı düşünür müsünüz hiç?

Bunu yapın (ama hemen yapın), susturun o delifişek kalbinizi, susturun ki aynı kalbiniz size o ürkünç sus çiçeği yerine kendi renk-ahenk çiçeğini sunsun.

Ne diyorum ben; susturun o kalbi diyorum, susturun, hemen yapın bunu, yapın ve kalbinizi kendi avuçlarınıza alın.

Başkalarından önce asıl siz ona hükmedin.

Çünkü ey kalbim, sen benim kalbimsin!

Bu küçürek hikâye için aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) İç yaşamı önemseye yönelik telkin içermektedir.
- B) Sosyalleşmenin zararları vurgulanmak istenmiştir.
- C) Duygusal bir kişiliğin insani zaafıya yol açacağına değinilmiştir.
- D) Yalnızlığın en büyük erdem olduğu vurgulanmıştır.
- E) Düş kurmanın zararlı olduğu belirtilmiştir.

3. Tekrar Testi

6. Yanmış ormandan geçtim.

Kapkara, kömürleşmiş ağaçlar. Yanmış otlar. Çalılar. Isırganlar. Tüm börtü böcek yanmış.

Kaplumbağalar. Tosbağalar. Kertenkeleler. Yılanlar yanmış. Kelebekler bile.

Toprak öylesine sıcak ki üstüne basılmıyor. Kayalar cehennem kayası.

Yanımdaki dostum, "Bilmem biliyor musun?" diyor, "Böyle yangınlardan sonra, eğer yağmurlar bol ve düzenli yağarsa bambaşka bir orman oluşur. Yeni ağaçlar, yepyeni bitkiler..."

"Ne kadar sürer bu?" diyorum.

"Havaya bağlı." diyor. "Ben diyeyim yirmi, sen de otuz."

"Görür müyüz?" diyorum.

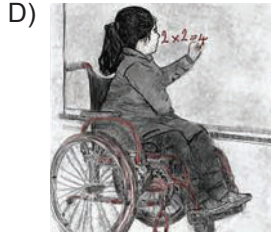
"Bizler görmesek, çocuklarımız görür." diyor.

"Onlara ormanı nasıl korumamız gerektiğini öğretmemiz gerekecek." diyorum.

"Kendimize de..." diyor dostum.

Üstüne basa basa bir kez daha: Kendimize de.

Bu minimal hikâyede üzerinde durulan evrensel değer aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilebilir?

7. Küçürek (minimal) öyküler, insan yaşamından dondurulmuş kısa anlar, yaşanmış küçük olaylar, anekdotlar, kurulan düş-lerden biri olarak okuyucunun karşısına çıkar. Yoğun ve imgesel bir anlatımdan faydalanılarak hikâye kurgulanır küçürek öykülerde.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi küçürek öyküye bir örnek sayılabilir?

A) Gregor odaya girmedi, onun yerine sıkıca sürgülü çift kanatlı kapıların kapalı olanına yaslandı. Bu şekilde vücudunun sadece yarısı görünüyordu, kafasıyla eğilmiş dışarıdakileri izliyordu.

B) Siz babanızın fakirliğine ne bakıyorsunuz? Gönlü zengin onun. Sabah işine gider, akşam bu işten döner. Her işin başı doğruluk. Allah doğruluktan ayırmasın. Bir tarihte herifin biri yirmi beş bin lira, evet tastamam yirmi beş bin lira sürdü önüme.

C) Sabahın ilk horozları öterken kulenin dibinden kalktılar. Bir yalım parçası ortadan koparcasına elleri birbirinden ayrıldı. Kadın hiç ayrılmak istemiyor, gün batıncaya kadar burada, böylece susarak kalmak; Ahmet'in elini tutmanın korkunç tadını sürdürmek istiyordu.

D) Karşılığını bulduğu tüm aşk yanılsamaları kolaylıkla aklından çıkarken, hiçbir karşılık bulamadığı tek aşkının ömrü boyunca aklından bir an bile çıkmadığının ayırımına vardı. Vardığında çıktı. Artık karşılık beklemiyordu.

E) Yazı türleri birbirinden faydalanmakta oldukça özgürleşmiş durumdadır. Bir yazıya kolayca öykü, deneme, fıkra, makale diyemiyoruz artık. Yazılar da bunu beklemiyor zaten.

3. Tekrar Testi

8. Geçenlerde okuduğum bir habere göre Japonya'da tek kişilik evler yapılmaya başlanmış. Bu evler gereksiz hiçbir ayrıntıyı barındırmıyor. Bir insanın sığabileceği metrekarelerde tasarlanan bu evleri düşündüğüm sırada elime aldığım bir edebiyat dergisinde Ferit Edgü'ye ait, şimdiye kadar okuduğum hikâyelere benzemeyen şu küçürek hikâyeye rastladım:

- Bu ne bu?
- Kar.
- Böyle kar hiç görmemiştim.
- Burada daha neler göreceksin.
- Neymiş göreceklerim?
- Kurt, köpek.
- Başka?
- İşin rast giderse, bir insanoğlu.
- Bu karda mı?
- Bu karda, eğer yolunu bulabilirsen. Ya da o, yolunu yitirmişse. Artık bahtına... Şaşırdım doğrusu. Demek ki hayatımın her alanında - - - etkili olmaya başlamış.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) minimalizm B) anonimlik C) özgünlük D) güvenilirlik E) sentezcilik

9. Eskiden beri gelir, kahveye oturur, çayını içer, herkesle merhabalaşır, ama mutlaka yalnız oturur. Kimselerin oyununa karışmaz, sohbetine katılmaz. Mahalleli onun bu hâlini ezber ettiği için ilişmez. Gider bir köşeye çöker, gazetesini okur. Aman ne okuma. İlanlara varıncaya kadar hatmeder gazeteyi. Bulmacasını mutlaka çözer. Sabit kalemi dudaklarının arasında gezdiren gezdiren, bir Mısır tanrısı "Ra" hecesini bulup yerine yazana kadar... Bulmacayı bitirirse keyiflenir, bir çay daha söyler, bitiremezse suratını asıp kalkar.

Bu parçada aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Bilinç akışı B) Özetleme C) Diyalog D) İç konuşma E) Gösterme

10. Tezgâhların arasından başları önde yürüdüler. Bastıkları yere dikkat ediyorlardı. Bican'ın çenesi titremeye başlamıştı. Bazı kış gecelerinde ağıllarda kurt beklerlerdi. Babası alışsın diye onu da yanına alırdı. Küçüktü o zamanlar, daha sürülerini satmamışlardı. Dışarıda tipi inlerdi. Saatler bir türlü geçmek bilmez, gece dayanıp uzadııkça uzardı. Davarlar canavarın yaklaştığını çok önceden sezerdi. Kesik kesik, ağlar gibi sesler çıkarırlardı. O sıra Bican kurdun nefesini ense kökünde hissederdi. Babasına biraz daha sokulurdu. Şimdi yine aynı ürpertiyle sarsılıyordu.

Bu parçadaki altı çizili deyimın anlamı aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Hasan pusuda düşmanı beklerken her an ölebileceği düşüncesiyle ürperdi.
B) Sınavı çok iyi geçtiğinden sonucunu görmek için gün sayıyordu.
C) O kadar çaresizdi ki yıllar önce tanıdığı kişiden medet umuyordu.
D) Bu işten çok para kazanacağını düşünüyordu ama beklediği gibi olmadı.
E) Nerede hata yaptığını düşündü ama işin içinden çıkamadı.

3. Tekrar Testi

11. Eserler, oluştuğu dönemin izlerini taşıır. Sanatçı; yaşadığı dönemin sosyal ve siyasal olaylarını, kültürünü, inançlarını, sanat zevkini doğrudan veya dolaylı olarak eserlerine yansıtır.

Bu bilgiden hareketle aşağıdaki parçalardan hangisinin sosyal bir gerçeği yansıttığı söylenebilir?

- A) İstasyonlar birer kapalı kutudur. İçlerinde çok şey vardır bilinmez. Orada herkes bir şeyler bırakır gider. Orada bir devir kapanır, bir devir açılır habersiz. Her tren hasretler, arzular yüklenir gider. Başka diyarlardan biraz sevinç, biraz aydınlık alır gider. Yığın yığın duygular sıralanır, birikir. Üzerinden geçip giden zaman ancak istasyonlarda durur. Bir saatlik telaki yapar.
- B) Kışın bile yapraklarını dökmeyen ağaçların arasına gömülmüş evlerin önünden geçiyorlardı. Radyolarda hâlâ iri iri konuşanların sesleri yükseliyordu. Radyodaki adamlarla gecenin fırtınası içinde köşğlerin kırpışan ışıklarını çok gerilerde bıraktılar.
- C) Pencereye gitti, perdeyi araladı. Bütün gün lapa lapa yağın kar dinmişti. Berrak gökte buz gibi ay, ayın altında bembeyaz çatılar sessiz, sakin yatıyorlardı. Ama hiçbir şey görmüyordu. Pencereden çekildi, çocuklarına baktı.
- D) Evlerine giden sokağa sapmış, adımlarını öylesine açmıştı ki nerdeyse yuvarlanacaktı. Tam bu sırada bir bekçi, bekçinin kalın düdüğü:
— Ne o? Ne kaçıyorsun? Dur bakalım!
- E) Ama ağılıyordu kadın. Kendini kapmış koyuvermişti. Zaman zaman, az ilerisinde, kafa kafaya çok önemli bir şeyler konuşan, daha çok da tartışın üç kıza bakıyor; bir şeyler söyleyecek oluyor; çekindiğinden mi, ne, vazgeçiyordu sonra.
12. Kadir Çiçek fırlayıp kahveye gitti. Gece çok geç döndü, konuyu açtırmadı bir daha. Okulu bırakıp kendisine destek olmak için işe girmeye kalkan kardeşi Hasan'la konuşmadı. Evin kereste borcunu ona değıil Kemal'e yazdırdı. Üçüncü gün, memleketlisi Avni'den biraz daha borç para istemek için de Sefer'i gönderdi. Sefer eli boş döndü. Dördüncü gün Osman'ın beşiğini götürdü, beşik bir daha geri gelmedi ama Kadir Çiçek akşam Sefer'le eve üç ekmeğ, bir takım ciğeri gönderdi.

Bu hikâyedeki temel çatışma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cehalet - bilgelik
D) Dostluk - düşmanlık
- B) Fakirlik - zenginlik
- C) Cesaret - korkaklık
- E) Yaşam - ölüm
13. Birden fırladı. Başının üstünden geçen karaltıyla büzülüp küçülüverdi olduğu yerde. Anlayınca açtı gözlerini. Yolunu şaşıırıp içeri düşmüş bir güvercindi yine. Duvarlara çarpıp duruyordu kendini. İkinci güvercinci bu. Daha tedirgin, daha
I
umutsuz bir güvercin. Kendini duvardan duvara vuruyordu. Etli, dolgun bir sesle çarpıyor, düşüyor, hemen havalanı
II
yine duvarları aşma çabasına girişiyor amansızca. Yanındaki duvara olanca hızıyla çarpıtı. Uzandı, yavaşça avuçlarına
IV
aldı güvercini. Sıcacıktı. Tıkır tıkır atıyordu yüreciğı. Şaşkın gözlerle bakiştılar.
V

Bu parçada altı çizili ifadelerden hangisinde deyim aktarması yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Tekrar Testi

14. O sıra Gelin Bacı uyanır. Dikkatle şırıltıyı dinler. Yüzü gergin ve korkmayı bekleyerek ()

— Nur () diye seslenir.

Sesi dalgacıklar, helezonlar yapar () yuvarlanır. Nur Gelin, bekleyerek ve hiç uyumamış gibi bir sesle:

— Ne var bacı () Diye sorar. Ses sabırlı ve yumuşaktır.

— Dışarıda gürültü duydum. Hırsız mı ki?

Nur Gelin:

— Ağabey abdest alıyor () der.

Bu parçada ayraçla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

A) (;) (,) (,) (?) (...)

B) (;) (,) (,) (.) (,)

C) (,) (;) (,) (!) (,)

D) (:) (;) (,) (...)

E) (:) (,) (;) (?) (,)

15. Aşağıdakilerden hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Barka Reis, Akdenizoğlu seksenlik bir denizciydi. Kader onu İç Anadolu'da Çorum'a atıp bağlamıştı beş yıldır.

B) Siz bir yelkenli görmediniz. Bezden yelkenleri vardır. Rüzgar ileri fırlayınca yelkenlerin içine atılır.

C) Pruvamız dalgalara gerdan verdikçe, ta pruvayı saran ve iskele küpeştelere kabaran geniş bir köpük alanı yayılıyordu önüne.

D) Biz fora yelken uçtukça sancak ufkumuzdan Girit Adası dağları masmavi yükseliyordu.

E) Davut amcanın gemisi, güngörmüş, eski bir gemiydi. O gemiyi ölünceye kadar unutamayacağım.

16. Muhtarlıkta fakirlik ilmühaberi (hâl kâğıdı) çıkarırken tanımadığım bir kadın, "Ben de oğlumu zabit (atlı asker) okuluna

I

II

sokacağım, ama kefil (borcun sorumluluğunu üstlenen) istediklerini, bir malı rehin göstermek (bir borca karşılık alacaklı

III

IV

ya değerli bir şey vermek) lazım geldiğini söylediler, çaresizlendim hanımcıyım." dedi. "Mal kim? Biz Kim? Malımız olsa yüz suyu döker miyiz (onurunu sarsacak kadar çok yalvarmak) el kapılarında?"

V

Bu parçada numaralanmış ifadelerden hangisinin anlamı parantez içinde yanlışı verilmiştir?

A) I.

B) II.

C) III.

D) IV.

E) V.

3. Tekrar Testi

17. — Alıyorlar beni, bir iki güne kadar başlıyorum. Başhemşireye çıktım, iri yarı bir kadın. Sorular sordu: “Daha önce çalıştın mı? Kocan ne zaman öldü? Bu iş dur durak bilmez, fakat marifetli olmak lazım değil, çalışkan olmak gerek, yatak düzeltmeyi, tükürük hokkalarını dökmeyi, ördekleri temiz tutmayı becermek yeter. Belki zamanla hastaların ateşini alacak kadar başarılı olursun. Doktorlardan, şundan bundan yakınmak yok. Bir işte kalıcı olmak isteyen başta gelenlerine uyar. Uykun hafif mi?” Düşün, bir iş bulduk artık. İlk parayla bir çeki kömür alacağım. Sana da lastik çizme. Belki izinli geldiğim günler sinemaya bile gideriz. Hiç belli olmaz. İşimizi iyi yaptıktan sonra kim ne diyebilir? Çıkıp ev sahibine haber vermeliyiz. Artık akşamları yoğurt alırken sokak kapısını hızlı çarpmasın. Dedim ya biz çalıştıktan sonra... Uykum da hafif. Bölük pörçük uyumaya alıştım yıllardır.

Bu parçadan yola çıkılarak, iş bulan kahramanın aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisini taşıdığı kesin olarak söylenemez?

- A) Gururlu B) Çalışkan C) Fedakâr D) İyimser E) Cesur

18. Cumhuriyet Dönemi roman ve hikâye yazarlarındandır. Birçok türde eser veren sanatçı, eserlerinde toplum kurallarıyla çatışan aydınların iç dünyasını işledi. İnce alay ve ironinin iç içe olduğu hikâyelerinde yalnızlık, isyan, iletişimsizlik, yabancılaşma, toplum eleştirisi gibi konuları ele almıştır. Modernleşme sürecindeki bireylerin yaşamlarını, toplumdan kopuşlarını ve özellikle iç çelişkilerini başarılı bir şekilde eserlerinde yansıtmıştır. “Bir Bilim Adamının Romanı”, “Tutunamayanlar”, “Tehlikeli Oyunlar” roman; “- - - -” hikâye; “Oyunlarla Yaşayanlar” tiyatro; “Günlük” günlük türündeki eserleridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kısmet Büfesi B) Ölmeye Yatmak C) Bir Gemide
D) Zihin Kuşları E) Korkuyu Beklerken

19. Bizi bu kasabaya hangi rüzgâr atmıştı (I) Çok kötü şartlar altında çalışıyorduk (II) Yiyecek satıcılarıyla, tren memurlarıyla (III) açlıkla ve sefaletle uğraşmaktan sanatımızı doğru dürüst yapamıyorduk (IV) Her şeyden önce doğru dürüst kitabımız bile yoktu. Kitap almak için büyük şehre gidecek tren paramız bile yoktu. Bu şartlar altında bizden ne beklenebilirdi (V) Düşündükçe durumumuzun ümitsizliğini ve garipliğini daha iyi anlıyordum.

Bu parçada numaralanmış yerlere getirilen noktalama işaretleri eşleştirilirse aşağıdakilerden hangisi dışta kalır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

20. (I) Okul koşusunda uyurken, beni kuşlar uyandırıyor. (II) Bugün de tembellik edeceğim galiba. (III) Sınıfta ders anlatılırken dersle ilgilenemiyorum... (IV) Öğretmen arkasını dönünce, hemen parmaklarımı şakırdatıyormuş gibi yapıyor, ayaklarımın ucuna kalkıp birkaç kez fırıl fırıl dönüyorum. (V) Gözlerim sonsuz mavilikde uçan bir buluta takılıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangilerinde yazım veya noktalama yanlışı yapılmamıştır?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız V. D) II ve III. E) III ve IV.

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

4. Tekrar Testi

1. Handan, hamamdan geçtik,
Gün ışığındaki hissemize razıydık;
Saadetinden geçtik,
Ümidine razıydık;
Hiçbirini bulamadık.
Kendimize hüznü icat ettik,
Avunamadık;
Yoksa biz...
Bu dünyadan değil miydik?

Bu şiirin söyleyicisi için,

- I. Sahip olduğu şeylerle yetinmemektedir.
- II. Yaşamdan umduğunu bir türlü bulamamıştır.
- III. Gerçekleşmeyen hayalleri yüzünden mutsuzluk duymaktadır.
- IV. Artık kötü günlerin geride kaldığına inanmaktadır.
- V. Her şeyden ümidini kesmiş çaresiz biridir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I, II ve III. B) I, III ve IV. C) I, III ve V. D) II, III ve V. E)) II, IV ve V.

2. trrrrum,
trrrrum,
trak tiki tak
makinalaşmak istiyorum!
mutlak buna bir çare bulacağım
ve ben ancak bahtiyar olacağım
karnıma bir türbin oturtup
kuyruğuma çift uskuru taktığım gün!

Bu dizeleri yazan şair için,

- I. Serbest nazmın etkisinde kalmıştır.
- II. Şiirde ahengi göz ardı etmiştir.
- III. Yaşadığı çağın gelişmelerini şiirlerine yansıtmıştır.
- IV. Fütürizm akımından etkilenmiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) I, II ve III. D) I, III ve IV. E) II ve III.

4. Tekrar Testi

3. Bu akımın temsilcileri Türk şiirinde o güne kadar yer etmiş kalıp ve anlayışlardan kurtulmak gerektiğini savunmuşlar ve biçimciliğe, duygusallığa karşı çıkıp söyleyiş güzelliğini esas almışlardır. Şiirde var olan aşırı duygusallığa, şairaneliğe, basmakalıp söyleyişe başkaldıran şiirlerini “Garip” adıyla bir kitapta toplamışlardır. Kitabın kapağına ise “Bu kitap, sizi, alışılmış şeylerden şüpheye davet edecektir.” yazılı bir ibare koymuşlardır.

Bu parçaya göre aşağıdaki dizelerden hangisi Garip şiirinin özelliklerini yansıtmaktadır?

- A) Elimde tüfenk, gönlümde iman,
Dileğim iki: Din ile vatan...
Ocağım ordu, büyüğüm Sultan,
Sultan'a imdâd eyle Yârabbi!
Ömrünü müzdâd eyle Yârabbi!
- B) Mona Rosa. Siyah güller, ak güller.
Geyve'nin gülleri ve beyaz yatak.
Kanadı kırık kuş merhamet ister.
Ah senin yüzünden kana batacak.
Mona Rosa. Siyah güller, ak güller.
- C) İşim gücüm budur benim,
Gökyüzünü boyarım her sabah,
Hepiniz uykudayken.
Uyanır bakarsınız ki mavi.
- D) Desem ki vakitlerden bir nisan akşamıdır,
Rüzgarların en ferahlatıcısı senden esiyor,
Sende seyrediyorum denizlerin en mavisini,
Ormanların en kuytusunu sende gezmekteyim.
- E) Yorgun gözümün halkalarında
Güller gibi fecr oldu nümayan,
Güller gibi... sonsuz, iri güller
Güller ki kamıştan daha nalan;
Gün doğdu yazık arkalarında!

4. Nihayetsiz sanılır bu ateş, müthiş duruş;
Uzayan bir busedir insanın ensesinde.
Mesafeler kaynayıp kaybolmak hevesinde;
Ve sema ağaçlarda kımıldayan bir kuş.

Bu şiirde aşağıdaki sözcüklerden hangisinin eş anlamlısı yoktur?

- A) Gökyüzü B) Sonsuz C) Öpücük D) Varlık E) Uzaklık

4. Tekrar Testi

5. Cumhuriyet Dönemi şair ve yazarlarındandır. Başta şiir olmak üzere roman, tiyatro, edebiyat tarihi araştırmaları gibi alanlarda eserler verdi. Şiirlerinde “müzik, rüya, hayal, zaman, sonsuzluk” temalarını sıklıkla kullanan sanatçı; imaj, müzikalite kaygısı taşımaktadır. Şiirlerini “Şiirler” adlı eserinde topladı.

Aşağıdakilerden hangisi parçada sözü edilen şairle aynı şiir anlayışına sahip bir sanatçının eseridir?

- A) Çile B) 835 Satır C) Han Duvarları D) Sisler Bulvarı E) Aşk Merdiveni

6. Yahya Kemal, yenileşme ve sadeleşme yolunda olan Türkçe ile bir şiir dili kurmak ister. Onun kurmak istediği bu dil, milletimizin duygularını ifade edecek temiz, sade bir dil olmalıdır. Fransızlar nasıl klasik metinlerden hareket edip yeni Fransız şiirine ulaştırsa biz de Divan şiirini günümüzde ihya etmenin, ondan pürüzsüz, sade mısralar elde etmenin yollarını aramalıyız.

Metnin ana düşüncesi dikkate alındığında altı çizili söz grubu,

- I. Eski durumuna getirme
II. Yeniden canlandırma
III. Mutluluğa kavuşturma
IV. Geliştirme, güçlendirme

anlamlarından hangileri kastedilerek kullanılmıştır?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) I, II ve III. D) II ve IV. E) II, III ve IV.

7. Attila İlhan şiirlerinde genellikle yazım kurallarını uygulamamıştır. Aşağıda şaire ait bir şiir verilmiştir.

bir yudum zehir gibi selim kaptan'ın uykusu
beykoz'u kaybetmiş beykoz'u
haliç'te arıyor unkapanı köprüsü
güyâ kadıköy'deymiş gemi demir taşıyor
dalgiç izzet rüyasının dibine inmiş
yirmi beş kulaçtan bir somun ekmek çıkarıyor
izzet'in gözlerini balıklar yemiş
ama nasıl büyük büyük uyuyorlar
uyusunlar sen uyu kimseler uyanmasın
cibâli uyanmasın kalbim buğulanmasın

Şairin bu şiirinde, büyük harflerin kullanımı ile ilgili aşağıdaki yazım kurallarından hangisine aykırı bir kullanım yoktur?

- A) Kişi adları büyük harfle başlar.
B) Özel adlardan türetilen bütün kelimeler büyük harfle başlar.
C) Yer adları büyük harfle başlar.
D) Yapı adlarının bütün kelimeleri büyük harfle başlar.
E) Dize büyük harfle başlar.

4. Tekrar Testi

8. Şiirin topluma bilgi aktarmak gibi bir sorumluluğu yoktur. Böyle bir beklenti, şiirin ruhuna aykırıdır. Hangimiz, şiirden bir şeyler öğrenme amacı taşırız ki zaten? Ayrıca şiirde biçimsel bir disiplin olmalıdır. Şiirin eli ayağı düzgün olmalı yani. Alt alta, rastgele diziliveren, hiçbir ahengi olmayan dizelere ben şiir diyemem.

Böyle düşünen biri aşağıdaki şairlerden hangisini okumayı tercih eder?

- A) Rıfat Ilgaz
B) Mehmet Akif Ersoy
C) Haydar Ergülen
D) Necip Fazıl Kısakürek
E) Orhan Veli Kanık

9. Karanlığın insanı delirten bir ihtişamı vardır
Yıldızlar, aydınlık fikirler gibi
tavanda salkım salkım.
bu gece dağ başları kadar
yalnızım.
Çiçekler damlıyor gecenin parmaklarından,
dudaklarımda
eski bir mektep türküsü,
karanlıkta sana doğru uzanmış ellerim,
gözlerim, gözlerini arıyor durmadan;
nerdesin?

Bu şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Zıt anlamlı sözcükler kullanılmıştır.
B) Deyim aktarması vardır.
C) Benzetmelere başvurulmuştur.
D) Kişileştirme sanatından faydalanılmıştır.
E) Deyimler kullanılmıştır.

10. I. Ah, sen ey, ölüm kadar sonsuz olan
II. Ve dar bir tabut gibi rahat uyku
III. Islak geceyi örtün kalbim, uyu
IV. Artık uykuyla tek başına kalan

Numaralanmış dizelerden hangilerinin sonunda ünlem işareti kullanılabilir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III. D) II ve IV. E) III ve IV.

4. Tekrar Testi

11. I. Yeni şairleri, şiirde biçimsel kısıtlamaları tamamen reddederler. Yani ölçü, uyak ve birime karşı gelirler. Ayrıca söz sanatlarına yer vermezler.

Aşağıdaki dizelerden hangileri bu özellikleri yansıtmamaktadır?

- A) Eviniz kutu gibi küçücük bir evdi.
Sarmaşıklarla balkonu örtük bir evdi.
Güneşin batmasına yakın saatlerde
Yıkanırdı gölgesi kuytu bir derede.
- B) Nedir bu benim çilem?
Hesap bilmem,
Muhasebede memurum
En sevdiğim yemek imam bayıldı.
Dokunur.
- C) Sokakta giderken kendi kendime
Gülümsediğimin farkına vardığım anlarda
İnsanların beni deli zannedeceğini düşünüp
Gülümsüyorum...
- D) Geceleri arpa boyu büyüdüm,
Adam oldum elim ekmek tuttu.
Bütün sevdiklerim öldü.
Günler su gibi geçti.
- E) Bekliyorum,
Öyle bir havada gel ki,
Vazgeçmek mümkün olmasın!

12. Biçim olarak serbest şiir anlayışına bağlı kalmıştır ve serbest nazmın en önemli temsilcisidir. İçerikte ise ideolojik ve siyasal konulara yer vermiştir. Divan ve halk şiirinin bazı öğelerini şiirlerinde kullanmıştır. Fütürizm akımından ve Mayakovski'den etkilenmiştir. İlk şiir kitabı Güneşi İçenlerin Türküsü adıyla yayımlanmıştır. Memleketimden İnsan Manzaraları ve Kurtuluş Savaşı'nı anlattığı Kuvayı Milliye Destanı önemli eserlerindedir.

Sözü edilen şair ve bağlı olduğu şiir anlayışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhan Veli Kanık - Garip
B) Nazım Hikmet - Toplumcu Gerçekçi Şiir
C) Sezai Karakoç - II. Yeni
D) Cahit Sıtkı Tarancı - Öz Şiir Anlayışı
E) Ahmet Kutsi Tecer - Millî Edebiyat Anlayışı

4. Tekrar Testi

13. Şimdi gemiler geçer uzaklardan
Gönlüm güvertede sere serpedir.
Işıklı geceler, saz sesleri, peynir ekmeç.
Ne biletim ne param ne dostum var.
Pır pır eder yüreğim bakındıkça.

Bu dizeler için,

- I. Belli bir ölçü ile yazılmıştır.
- II. Çağrışımlara başvurulmuştur.
- III. İstiare sanatı vardır.
- IV. Toplumsal bir durumdan bahsedilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) I ve III. D) I ve IV. E) III ve IV.

14. Sina ile tuz dağında, zeytin hakkında konuşuyorduk: Bir tek olsun zeytin yetiştirseydik bunca söz yerine! Suyun hakkı için ve kara gözlerinin hatırına, dilde çoğalan zeytin, tuza değil, ekmeğe değil söze kardeş duruyordu, rüzgâr bu akşama tuzdan bir sofraya kuruyordu, söz ile zeytin arasında: Yoklukta buluşmanın güzelliği gibi duruyordu kardeşlik! Hiç kutsalınız yoksa kardeşlerinize bakın, kardeşlerim! Kardeşlik, yokluk kadar kutsaldır, onların bakışında zeytin, tuz onlar ağlayınca göl, gönül onlarda durduğu için dağ ve uzun çarşılı bir gülüşü var onlarla uzun bahçeli bir geçmişin. Diyebilir miyiz yokluğun çölü zeytinden ve bizden geçilmiyordu varlığımız, kardeşler: Yokluğunu yetiştirebilir miyiz geçip zeytinden?

Bu şiirden yola çıkılarak Haydar Ergülen'in şiir anlayışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Şiirlerinde imge ve çağrışımlara yer vermiştir.
- B) Geleneksel olan ile çağdaş şiiri birleştirmiştir.
- C) İmla kurallarının ve klasik dize anlayışının dışına çıkmıştır.
- D) Yabancılaşma, hüznün, kardeşlik, sevgi gibi temaları işlemiştir.
- E) Redif, kafiye, ölçü gibi ahenk ve ritim unsurlarına bağlı kalmıştır.

4. Tekrar Testi

15. Saf şiir, şiirde dili her şeyin üstünde tutmuş ve divan şiirinin biçimci yapısından da etkilenmiştir. Bu anlayışla yazılan şiirlerde ahenk, güzel ve etkili söyleyiş önemlidir. Bu şiir geleneğinde amaç, dilde saflaşmayı sağlayarak rahat söyleyişi bulabilmektir. Saf şiirde siyaset ve toplumcu görüşler şiirin dışında bırakılmıştır. Masal, rüya, mit, zaman gibi düşsel temaların yanı sıra aşk, ölüm, ayrılık, yalnızlık gibi bireysel temalar da bu şiirlerde sıklıkla işlenmiştir. Saf şiir anlayışının oluşmasında Fransız edebiyatında ortaya çıkan sembolizm akımının etkisi vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sözü edilen anlayışla yazılmış bir şiirdir?

- A) Bana sormayın böyle nereye
Koşa koşa gidiyorum.
Alnından öpmeye gidiyorum
Evleri balkonsuz yapan mimarların.
- B) Üzümler yıldız gibi
Su güldü bize
Toprak güldü
Bu yıl gökler yavuzdu
Güzel gürlendi
Tarlalar beni bekler
Varalım bağ evine
- C) Açılan bir gülsün sen yaprak yaprak
Ben aşkımla bahar getirdim sana,
Tozlu yollarından geçtiğim uzak
İklimden şarkılar getirdim sana.
- D) Bir serseriyim
Bazen efendi hüviyetli
Bilirsin kalbimdeki
Hakikate köle olmak isteği.
- E) Dörtnala gelip Uzak Asya'dan
Akdeniz'e bir kısrak başı gibi uzanan
Bu memleket bizim!
Bilekler kan içinde, dişler kenetli
ayaklar çıplak
Ve ipek bir halıya benzeyen toprak
Bu cehennem, bu cennet bizim!

4. Tekrar Testi

16. "Muhakkak ki şiirin öznesi olan 'kurmaca ben', şairin 'gerçek ben'inden tümüyle bağımsız değildir. Mesela Ceyhun Atıf Kansu'nun 'Kızamık Ağıdı' adlı şiirinde konuşan, kişileştirilen 'gamlı, donuk, kış güneşi' dir. Ancak şairin bu şiirini besleyen asıl kaynağın çocuk doktoru olarak çalıştığı dönemdeki yaşantıları olduğu söylenebilir."

Şairle şiir arasındaki ilişkiyi bu şekilde değerlendiren bir eleştirmenin aşağıdaki metinlerden hangisini örnek olarak vermesi beklenir?

- A) Bütün trenleri kaçırdın,
Acıklı bir roman gibisin şimdi.
İşte milyon insanda milyon yürek
Senin için çarpar mı biri?
Karanlık kış günü akşam üstü
Dost diye sokaklarda kendini ara,
Sevdalı kimsesiz sarhoşlar gibi
Sarıl gizlice ağaçlara.
- B) Ve saçlar çizelim, bulutlar,
Türküler, masallar gibi,
Hepsinin üstüne sonra
Kocaman bir insan yüreği.
Öyle bir yürek ki sevgiyle
Arkadaşlıkla, mutlulukla dolsun,
İsterse ondan sonra
Bütün şairler ölsün.
- C) Kederlendiğim günler olmuş
Naçar dolaşmışım sokaklarında,
Sevinçli günlerim olmuş
Başım havalarda gezmişim.
Bağrımı açıp ılgıt ılgıt
Esen serin rüzgârlarına,
İlk defa kıyılarından
Denizi seyretmişim.
İssiz çorak ovalarında
- D) Bir gece habersiz bize gel
Merdivenler gıcırdamasın
Öyle yorgunum ki hiç sorma
Sen halimden anlarsın
Sabahlara kadar oturup konuşalım
Kimse duymasın
Mavi bir gökyüzümüz olsun kanatlarımız
Dokunarak uçalım.
- E) Sevda mı, umut mu, arkadaş mı,
Anılar mı? Nerde...
Ölüm mü? Doğduğun günden beri
Ardından gezer caddelerde.

4. Tekrar Testi

17. Koyun verdi, kuzu verdi, süt verdi;
Yemek verdi, ekmek verdi, et verdi.
Kazma ile dvmeyince kt verdi;
Benim sdik yrim kara topraktır.

Beni hor görme kardeşim,
Sen altnsn ben tunç muyum?
Aynı vardan var olmuşuz,
Sen gmşsn ben sac mıyım?

Aşağıdaki edebî sanatlardan hangisi bu dörtlüklerde ortak olarak kullanılmıştır?

- A) Tezat B) Tenasp C) İstifham D) Teşhis E) İstiare

18. "Deeeert
 Çok,
 hemdert yok"
Yreklerin
kulakları
 sağır...
Hava kurşun gibi ağır...
Ben diyorum ki ona:
— Kl olayım
 Kerem
 gibi
 yana
 yana.

Bu şiirde altı çizili sözcükte aşağıdaki anlam olaylarından hangisi vardır?

- A) Ad aktarması B) Deyim aktarması C) Benzetme D) Kişileştirme E) Dolaylama

19. • Biçime ve imgeye önem verdiler.
• Anlamı karartan ve gizleyen bir tavır takındılar.
• Günlük konuşma dilini dşlayarak geleneksel cümle yapısını bozdular.
• "Folklor şiire düşman" sloganını geliştirdiler.
• Sürrealizm ve Dadaizm akımlarından etkilendiler.

Aşağıdakilerden hangisi özellikleri verilen şiir anlayışına bağlı bir şair değildir?

- A) Melih Cevdet Anday B) İlhan Berk C) Turgut Uyar
D) lk Tamer E) Edip Cansever

4. Tekrar Testi

20. Eli değnek tutar tutmaz
Çoban oldu;
Sardılar sırtına bazlamayı
On altı yıl güne verdi karnını,
On altı yıl koyun güttü, kavalsız
İnsanlardan ağayı tanır,
Adını bilmez sorarsan,
Hayvanlardan Karabaş'ı
Günü yetti, bıyığı bitti,
Okundu künyesi,
Gitti, davulsuz zurnasız.

Bu şiirin, biçim ve içeriği incelendiğinde aşağıdaki şiir anlayışlarından hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Öz şiir B) I. Yeni C) II. Yeni D) 1980 Sonrası E) Toplumcu Gerçekçi

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.